

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

5TE ÅRG.

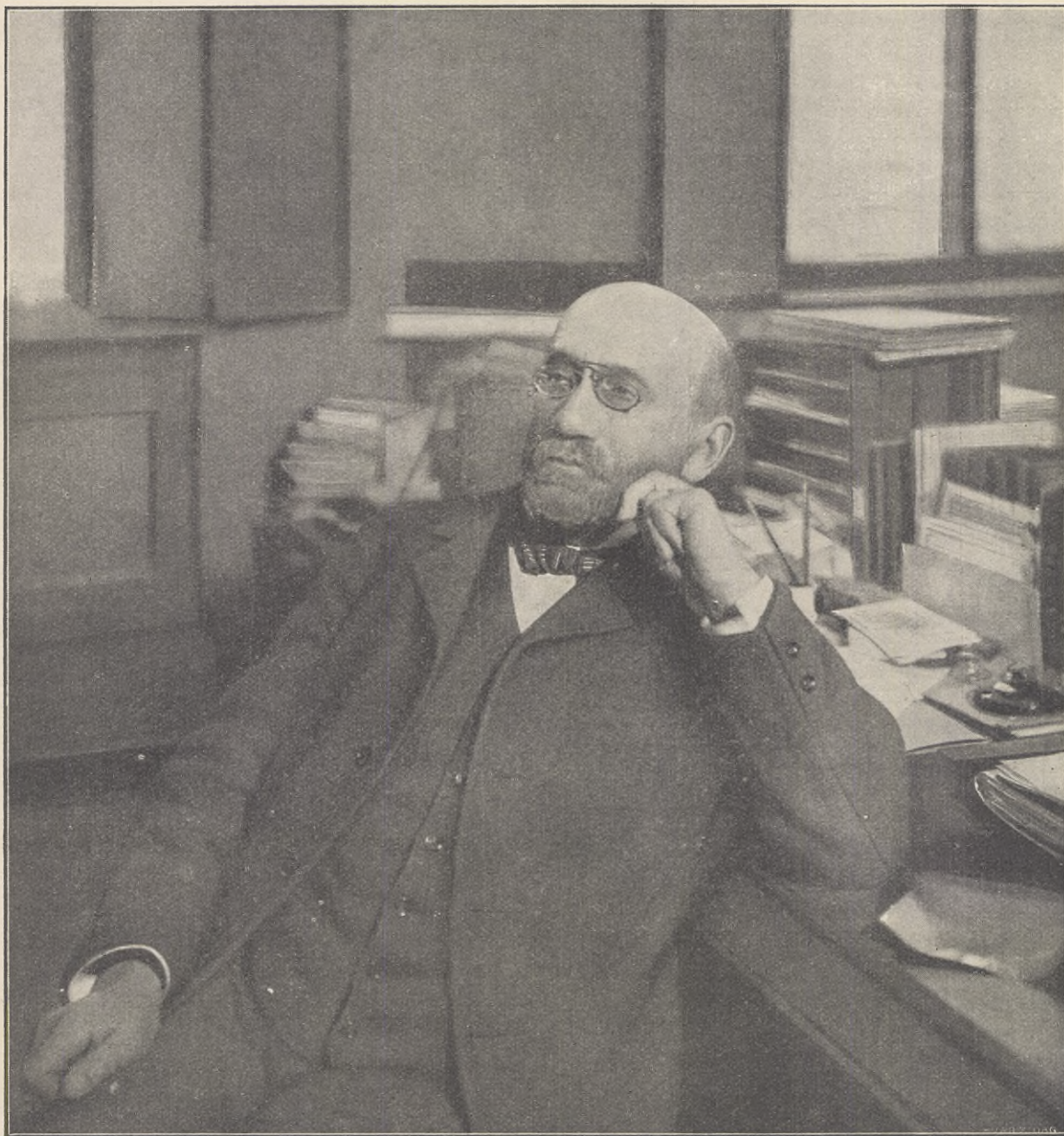
DEN 1 NOVEMBER 1903.

N^O 5

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Henrik Robert Teodor Emil Hildebrand. — Signe Widell. — Porträttbyst af Skansens skapare. — För Sverige säregen industri. — Sveriges Filatelistförening. — Den nya norska ministären. — Italienska konungabesöket i Paris. — Santos Dumonts senaste uppstigning. — En märklig svensk uppfinnings 45-års jubileum. — "Kawin Neseshin" af Allen Macklin. — Spårvägsstolpar. — Veckans porträttgalleri. — Jätte-elefant som automobilist.

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1903.

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

EMIL HILDEBRAND.
RIKSARKIVARIE.

Kliché: Kon. A.-B. Bengt Sjöfversparre, Stålm—Gbg.

En framstående familj, den Hildebrandska! En broder riksantikvarie, den andra riksarkivarie och en kusin till dessa båda, professor Hildebrandsson, utmärkt meteorolog.

HVAR 8 DAG har fört haft tillfälle återgifva porträtt af riksantikvarien, Hans Hildebrand, och af professor Hildebrandsson — och kan i dag meddela en bild af riksarkivarien, Emil Hildebrand, hvilkens fotografi aldrig fört torde ha varit synlig i någon illustrerad tidskrift.

Femtiofem år fyllde denne sällsynt skicklige historiker här om dagen; han är nämligen född den 22 okt. 1848, i Stockholm. Han blef 1867 student i Uppsala, 1872 fil. kand. och 1875 fil. d:r samt inskrefs samma år som e. o. amanuens i riksarkivet. 1880 utnämndes d:r Hildebrand till lektor i modersmålet, historia och geografi vid Stockholms högre realläroverk. Men i trots af en ansträngande läroverksamhet bedref han likväl allt fortfarande självständiga historiska forskningar och utnämndes 1901 till riksarkivarie efter C. T. Odhner. Han hade dessförinnan redan 1881 blifvit sekreterare i Svenska historiska föreningen, där han var en af stiftarne, och redaktör för dess tidskrift.

Riksarkivarien Hildebrand, denne de grundliga källforskningarnes man, har att skåda tillbaka på ett rikt och i somliga afseenden banbrytande författareskap. Med sitt arbete Wallenstein och hans förbindelser med svenskarne, (1883, på tyska 1885), vann Hildebrand europeiskt rykte. Vi nämna vidare bland hans arbeten: Den svenska kolonien i Rom under medeltiden (1882); Den svenska diplomatens

organisation i Tyskland på 1600-talet (1884); Vasanamnet på Vasavapnet (1889); Lärobok i Svensk statskunskap (1889); Brytningen i Sveriges historia 1594, (1894); Karl IX:s testamente och tronskiftet 1611 (1895); Gustaf Vasa (1896); det betydande arbetet Svenska statsförfattningens historiska utveckling från äldsta tid till våra dagar (1896) m. m. Från 1902 redigerar H. Sveriges historia intill tjugonde seklet, hvori han själf skildrat perioden 1520—1611. Som urkundsutgivare har H. utvecklat lika stor flit som skicklighet. Han har sålunda utgifvit Brevväxling mellan konung Carl XII och Rådet, en del af Svenskt diplomatarium, Svenska riksdagsakter, Sveriges regeringsformer 1634—1809 etc. (1891) m. m. Hildebrand har vid sitt författareskap icke heller bortglömt läroverken, utan för dem utgifvit Atlas till allmänna och svenska historien samt redigerat en läsebok i svensk litteratur och skolupplagor af svenska författare.

Ledamot af Vitt-, hist- och ant.-akademien och sekreterare i Samfundet för utgivande af handskrifter rörande Skandinaviens historia sedan 1896, erhöi nuvarande riksarkivarien af Svenska akademien Carl-Johanspriset för historiskt författareskap. Han har naturligtvis företagit åtskilliga utländska resor i och för arkivforskning. Och i arkiven trives Hildebrand förvisso häst, där han kan tyda och tolka flydda tiders händelser.

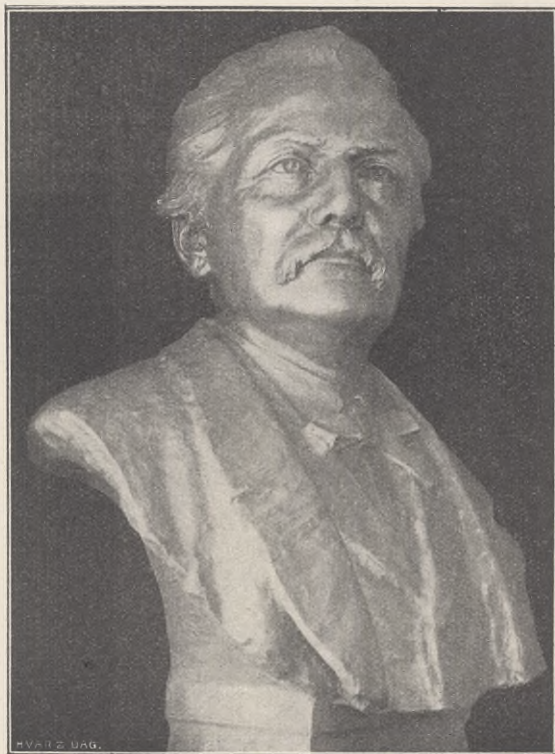

Foto. Jonason, Göteborg

Kliché: Benzt Silfverparre.

SIGNE WIDELL.

Den 30 oktober skall den uppburna Frödingstolkarinnan, fröken Signe Widell i Stockholm hålla en uppläsnings-afton till förmån för FRÖDINGSFONDEN, hvilkens lyckliga slutresultat är en fæderssak för vår svenska nation.

II. 8 1/2a STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Benzt Silfverparre.

PORTRÄTTBYST AF SKANSENS SKAPARE,
AFTÄCKT DEN 24 OKTOBER.

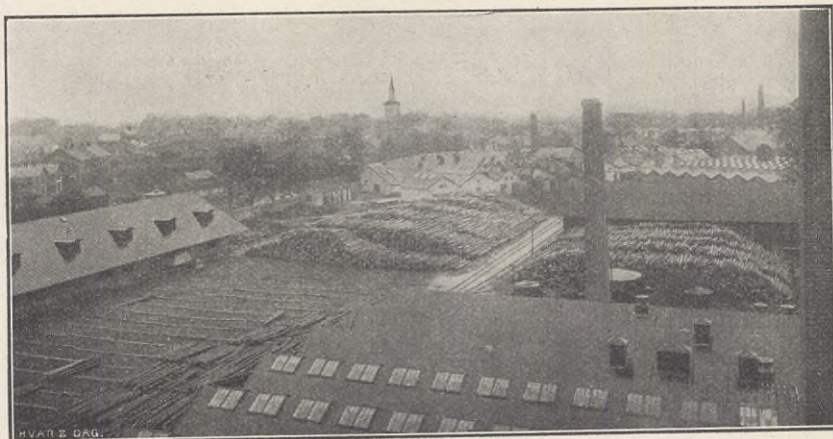
Den 24 oktober firades å Skansen i Stockholm 30-årsdagen af Nordiska museets öppnande för allmänheten, hvarvid en af skulptören Wetterlund utförd präktig byst af ARTUR HAZELIUS aftäcktes å Orsakullen. Skansen strålade på kvällen i festlig illuminering.

FÖR SVERIGE SÄREGEN INDUSTRI.

II. TÄNDSTICKSFABRIKATION.

Efter fotografier tagna å Vulcans Tändsticksfabriker i Tidaholm af HVAR 8 DAGS GÖTEBORGSFOTOGRAF.

I allmänhet är det väl knappast tankar på eldens ursprung och natur, om det öfver hufvud taget är några tankar alls, som korsa vår hjärna, när vi begå en så alldaglig handling som att stryka eld på en tändsticka; lika litet röra sig väl vildens reflektioner därom, då han på sitt primitiva sätt äfvenledes metodiskt söker skaffa sig eld genom att gnida tvänne trästickor mot hvarandra. Förklarad eller oförklarad till sin natur har elden från människosläktets morgon varit föremål för dess begär; — ehuru grundtanken i mitt och vildens sätt att uppväcka den är en och samma: friktionen, ligger dock så att säga hela kulturen emellan de båda gränserna.

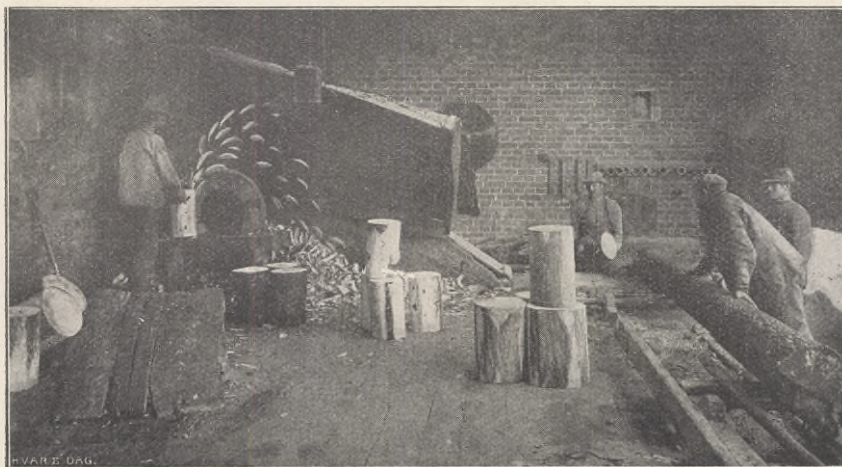
EN STOR TÄNDSTICKSFABRIKS-ANLÄGGNING. Observera det för tändstickstillverkning afsedda virkesupplaget.

Kliché: Bengt Silfverparre.

På hvad sätt skapas då en ask tändstickor? Vi skola här nedan följa dess ursprung från det ögonblick, då råmaterialet i form af aspstockar undergår det första arbetet, sönderstyckas i kubbar samt före alla vidare procedurer undergår en särskild »basnings»-process i ånga. Förutom aspvirket, hvilket, hvad beträffar den svenska fabrikationen, förnämligast importeras från Ryssland, kan äfven barrträ användas. Efter reningen och sedan barken fullständigt aflägsnats, komma kubbarne i en svarfmaskin, där de under kringvridning mot en knif svarfvas cylindriska och omedelbart därefter i samma svarf gå sin vidare upplösning till mötes. Knifven utskär nämligen hvarje kubb till ett ändlöst fanér af en tändstickas tjocklek, i hvilket fanér samtidigt göras insnitt för detsamma uppdelande i smalare skifvor af en tändstickslängds bredd. Från svarfven komma de sålunda beredda skifvorna i en annan maskin, hvilken efter att hafva staplat dem ofvanpå hvarandra i stora trafvar, fortsätter förödelsetarbetet, genom upp- och nedgående knifvar afskär skifvorna i stickor och därefter slungar ut de färdiga tändsticks-ämnena. En enda knif skär millioner dylika ämnen pr timme.

Innan vi öfvergå att beskrifva de arbetsmetoder, efter hvilka vi hafva en nutida tändsticka fix och färdig i vår hand, skola vi ägna några ord åt ett par sätt för frambringande af eld, hvilka voro i bruk innan fosfor trädde i elldonets tjänst.

Nytan och värdet af stål och flinta, då det gäller att »slå eld», äro sedan långliga tider väl bekanta, ehuru vi nu äro ganska tafatta gentemot deras användande. Bland eleganta elldon från gamla tider anteckna vi ett från 1805, grundande sig på, att en blandning af kaliumklorat och socker förpuffar med eldfenomen, om den kommer i beröring med en droppe koncentrerad svafvelsyra. Huru betydligt olika under olika skeden af mänsklighetens utveckling sätten än varit, intet går dock upp mot den metod, som under de sista 50 å 60 åren utträngt alla öfriga hos alla civiliserade folk: Tändstickan.

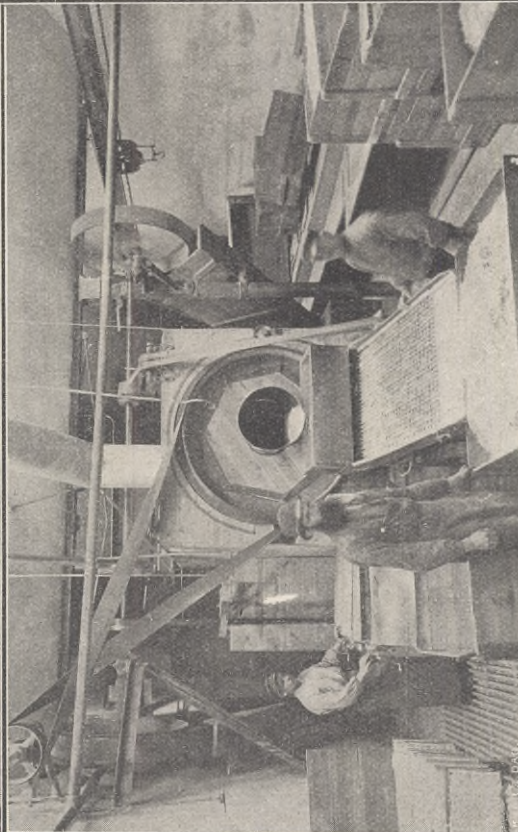
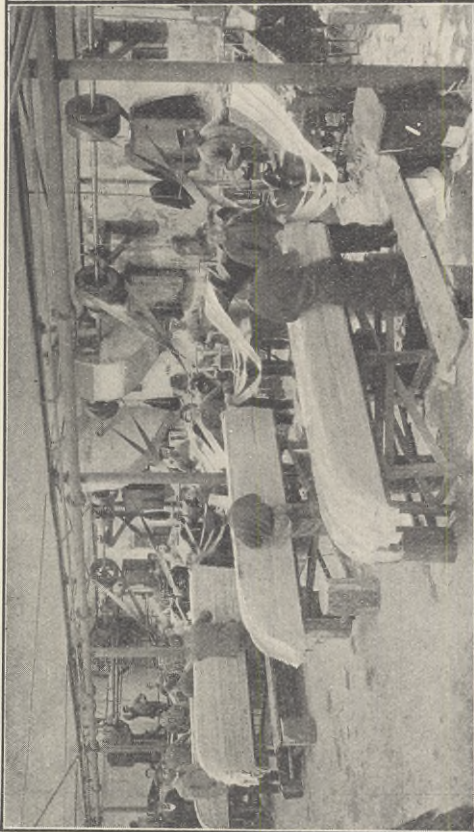
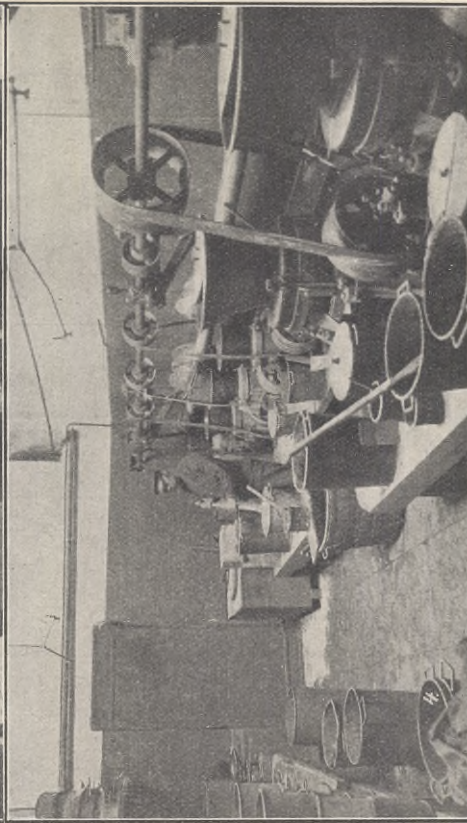

VIRKET SÅGAS NED TILL KUBBAR SOM SKALAS.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Sedan stickorna genomgått varmluft-torrskaftet samt redslats och sorterats för aflägsnande af undermål och affall, föras de till en ny maskin, där de stjälpas i stora behållare, indelade i öppna, smärre fack och där de genom skakande rörelser blifva ordnade parallellt i facken.

Från denna procedur gå de till en annan, som afses deras applicerande i den mest lämpliga ställningen för mottagandet af tändsatsen. Detta sker genom den kanske sinnrikaste af de till fabrikationen i fråga hörande maskinerna: islagningmaskinen (sid. 69, bild. 1, 2). Stickorna uppsätts af denna i ramar, ordnas med be-

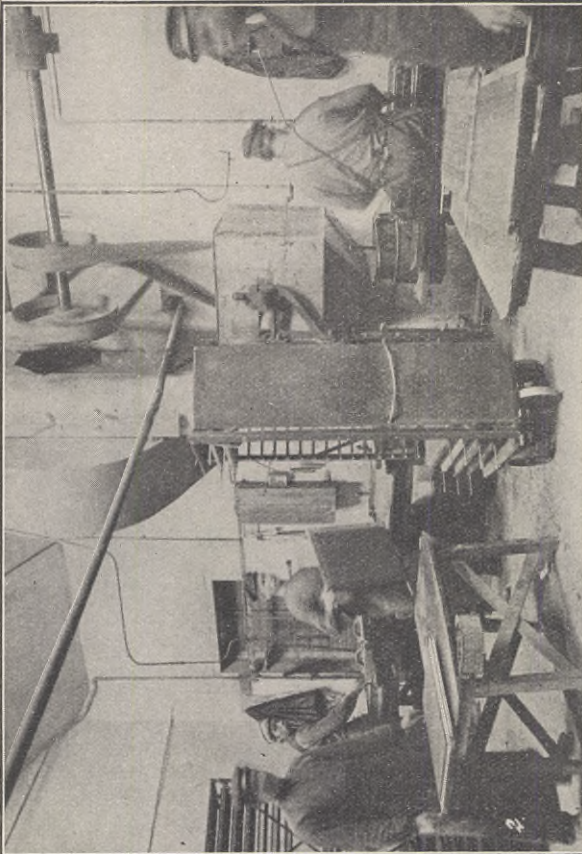
Kittik, Krm. A.-B. Bengt. Ståfverare Sthlm.—164

TÄNDSTICKSFABRIKATION.

2. Spånorna, lagda i ett visst antal på hvarandra, skäras ned till stickor.
4. Beredning af tändsatsen.

H. 8 Da GÖTTERBERGSFOTOGRAF.

1. Kubbarne å föregående bild svarfvas ut i långa, tunna spånor, hvilka, i olika tjocklekar, utgöra materialet till stickor och askar.
3. Stickorna passera i bildens bakgrund synliga torkskåp samt trummor för polering och föras från poletrummorna ner på den främst å bilden synliga maskinen för rensning.

2. De i ramarne fastsittande stickorna försres med tändsats.

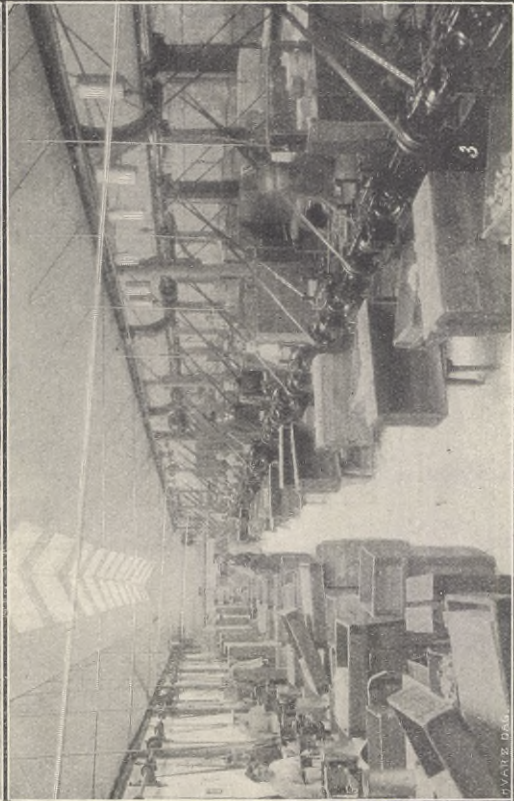
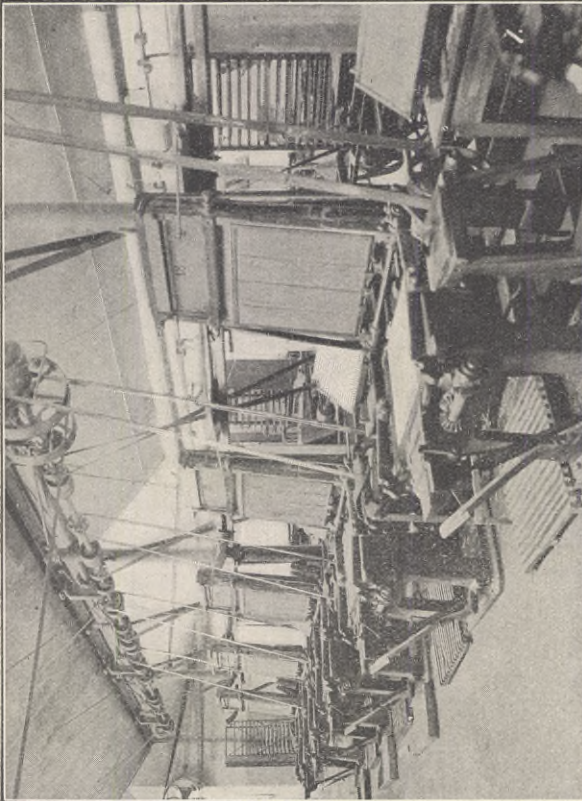
stämda mellanrum i rader, åtskilda medelst träribbor och med en viss del af sin längd framskjutande. Sedan detta väl är gjordt, och stickan sålunda beredd att mottaga dopet, nedstickes den, sittande i ramen, med sin framskjutande ända i tändsatsen samt när därigenom värdigheten af tändsticka. Efter ny torkning är hon färdig att »askas», för hand eller med maskin — enligt den mest rationella metoden, äfven detta med maskin (denna sida, bild 3).

Asken leder sitt ursprung, såväl innerask som ytterask, från samma askkubb som stickan. I en särskild maskin utsvarivas denna i längder af ett än tunnare fanér, än det, hvaraf stickorna skäras. Ytterst grunda insnitt göras i fanéret, för att det lätt må kunna vikas och bilda ytterasken. Innerasken utskäres och vikas på analogt sätt utom botten, hvilken svarivas särskildt och sedermera med papper fastklistras vid sidorna. Askarne frambringas numera fullt färdiga med maskin, hvilkens produktivitet kan nå upp till inemot 40,000 askar om dagen.

Som ofvan sagts sker askningen i de flesta fall med maskin och verkställes af denna i tvänne hufvudtempor (sid. 70).

Maskinen mottager asken färdig, med innerask instucken i ytterask, öppnar den, låter ett visst antal beredda stickor nedfalla i innerasken samt sluter densamma därefter genom att skjuta ytterask öfver innerask.

Sedan hvarje ask fyllts med sitt räknade antal stickor, återstår dock ännu en sak, hvarförutan densamma med hela sitt innehåll är värdelös, nämligen dess förseende med plån. För ändamålet placeras askarne på tvären öfver en rem, löpande mellan två roterande borstar, hvilka bestryka deras begge sidor med den hastigt torkande plånsatsen.

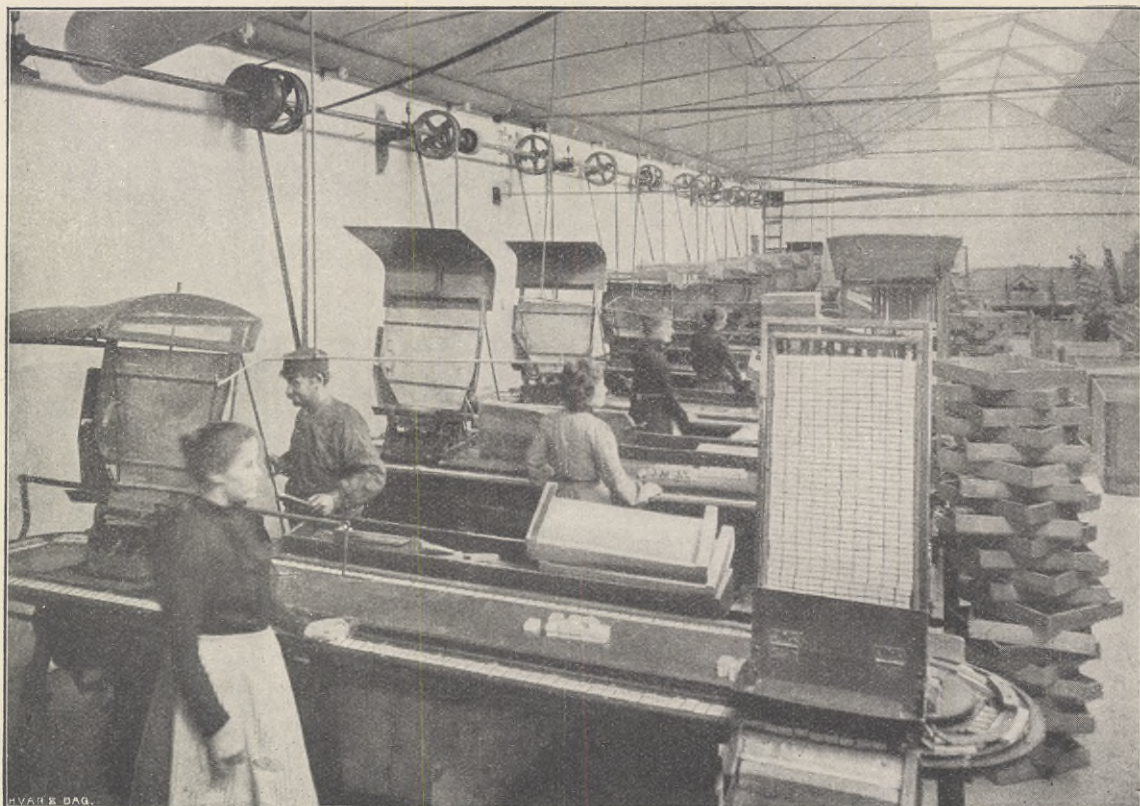

Attiska, Emig, Stålhjerner

TÄNDSTICKSFABRIKATION.

II. 8. De COITTEBORGERSFOTOGRAF.

1. Stickorna uppsättas i rammar.
3. Askstillverkning.

H. 8 Dag GÖTEBORGSFOTOGRAF.

TÄNDSTICKSTILLVERKNING: Askarne fyllas automatiskt.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Stlm.—Gbg

Värdelös skulle vår ask tändstickor hafva varit, sade vi, när det är en fabrik för tillverkning af säkerhetständstickor, vi beskrifvit.

Sitt namn ha de erhållit af tvänne orsaker, dels emedan de ej under några förhållanden äro själf-antändliga — »tända endast mot lådans plån» —

H. 8 Dag GÖTEBORGSFOTOGRAF.

TÄNDSTICKSTILLVERKNING: Packsalen. De fyllda askarne passera de här synliga maskinerna, hvilka i hvarje grupp samla ett visst antal (10 st.) askar, lägga dessa i ordning, inpacka dem i omslagspapper, tillklistra detta samt påklistra etiketter. Allt detta sker utan hjälp af människohand.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Stlm.—Gbg

dels därför att de ej innehålla fosfor och sålunda icke äro giftiga. Det mest remarkabla framsteget inom tändsticksfabrikationen betecknas väl just af den giftiga fosforns utbyte mot den så kallade amorfa eller röda fosfor. Den senare undergår, i motsats till den gula och giftiga, ingen förändring i luften, användes icke genom gnidning eller friktion, utan mot en särskild beredd yta, fordrar ganska hög temperatur för att antändas samt kan utan fara transporterats. I öfrigt är tillsatsen af de olika ingredienserna vid tändsatskokningen en hemlighet.

Den senaste uppfinningen på tändsticksindustriens fält har varit konstruerandet af en maskin för askarnes inslagning i paketer, dessas tillklistring samt etiketternas påsättande. Man har också häruti kommit så långt, att dylika maskiner inom de större fabriker kunna tagas i praktiskt bruk (sid. 70).

Vi hafva nu följt en tändsticka från ursprunget i kubben, det återstår blott att tända den och — Tant de bruit pour — une allumette! Se den blossa upp och slockna.

*

För närvarande finnas ett 30-tal svenska fabriker för tillverkning af tändstickor. Åran af att hafva varit denna vår industris skapare tillkommer bröderna J. E. och C. F. Lundström i Jönköping, där den förre år 1845 anlade den första tändsticksfabriken i riket och hvarifrån den senare någon tid därefter brakte till stånd den export, som snart skulle växa till så väldigt omfång.

Det närmast förflutna året har, genom sammanläggningen af de största svenska tändsticksbolagen till en enda »tändstickstrust», måhända varit det mest betydelsefulla i vår tändsticksindustri historia. Sammanslagningen bär namnet Jönköpings och Vulcans tändsticksfabriksaktiebolag, äger 6 fabriker, hvaraf två i Jönköping, en å hvar och en af platserna i Anneberg, Uddevalla, Västervik och Tidaholm (Vulcan), samt har ett aktiekapital af kr. 9,124,000.

Det är icke ett litet mått af teknisk intelligens och uppfinningsrikedom, som kräfts för att höja Sverige till första rangplatsen inom tändsticksindustriens område, icke ett litet mått af företagsamhet och affärsluglighet, som erfordrats för att göra våra alster till en världsartikel.

*

»När resenären på kvällen trött gick till hvila, var det enda, som förmådde gifva ljus åt såväl hans sinne som kammaren — en ringa blågul tändsticksask». Så ungefär föllo orden i ett tal vid en Gustaf Adolfs-fest i Göteborg för några år sedan. De verkade lika mycket genom sin kontrast till ämnet i öfrigt, som genom det starka hänvisandet på, att vi i den lilla asken hafva en af bärrne af det svenska namnet, och meningen, som låg därunder: allt då och då gör sig Sverige hördt ännu långt utom sina egna gränser, — lika högt som förr med vapenbullen.

SVERIGES FILATELISTFÖRENING.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

SVERIGES FILATELISTFÖRENING

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stilm.—Odg.

har nyligen inflyttat i sin nya lokal i Tattersall vid Gref Thuregatan i Stockholm. Närliggande fotografi, tagen vid ett af föreningens ordinarie sammanträden, gifver en god föreställning om den elegant och praktiskt inredda lokalen, som omfattar sammanträdesrum, expedition och klubbrom. Bibliotek och samlingar äro för medlemmar tillgängliga alla dagar. Föreningen, som stiftades i Stockholm år 1886, har under de senare åren gått betydligt framåt och räknar för närvarande omkring 550 medlemmar. Föreningen har eget organ: »Svensk Filatelistisk Tidskrift», hvars redaktör är Hr F. W. Andréen. Föreningen, som är den största i sitt slag i Skandinavien, sammanträder två gånger i månaden och äger lokalafdelningar i Göteborg och Norrköping, hvar och en med sin särskilda bestyrelse. Som bekant deltog föreningen i den nyligen hållna postala utställningen i Stockholm, hvarvid en af salarne upptogs af föreningens samling af så kallade falsifikater. Vi namnteckna: Konsul S. Keyser, ordf. (x), Grossh. John Wulff, försäljn.-förest. (2), Grossh. A. Rubenson, klubbmästare (3), Hr F. W. Andréen, tidskriftens redaktör (4), Hr P. Skogberg (5), Not. A. Wilms, sekr. (6), Aman. A. E. Ljungberg (7), Aman. E. Lublin, v. sekr. (8), Hr J. Johanson, kassaförv. (9), Dr: A. Beckander, bibliotekarie (10), Hr E. W. Burmester (11).

DEN NYA NORSKA MINISTÄREN.

G. F. HAGERUP.
STATSMINISTER I KRISTIANIA.
CHEF FÖR JUSTITIE- OCH POLIS-
DEPARTEMENTET.

SIGURD IBSEN.
STATSMINISTER I STOCKHOLM.

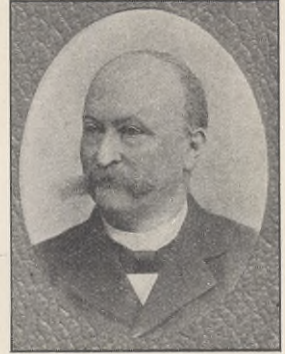
B. KILDAL.
STATSRÅD OCH CHEF FÖR
FINANS- OCH TULLDEPARTE-
MENTET.

H. U. HAUGE.
STATSRÅD OCH CHEF FÖR
KYRKO- OCH UNDERVIS-
NINGSDPARTEMENTET.

J. M. SCHÖNING.
STATSRÅD OCH CHEF FÖR
HANDELS- OCH INDUSTRI-
DEPARTEMENTET.

A. HANSEN.
STATSRÅD OCH CHEF FÖR
DEPARTEMENTET FÖR DE
OFFENTLIGA ARBETENA.

O. S. I. STRUGSTAD.
STATSRÅD OCH CHEF FÖR
FÖRSVARSDPARTE-
MENTET.

C. MICHELSEN.
STATSRÅD OCH LEDAMOT
AF STATSRÅDSAFDELNING-
GEN I STOCKHOLM.

B. VOGT.
STATSRÅD OCH LEDAMOT
AF STATSRÅDSAFDELNING-
GEN I STOCKHOLM.

C. MATHIESEN.
STATSRÅD OCH CHEF FÖR
LANDTBRUKSDPARTE-
MENTET.

Efter fotografi.

I VERSAILLE.

I senaste numret visade vi några bilder från det italienska konungaparets ankomst till Paris och berörde betydelsen af detta närmande mellan de förra ovännerna.

Det besökande fursteparet, i synnerhet den vackra drottningen, är ofantligt uppmärksammad.

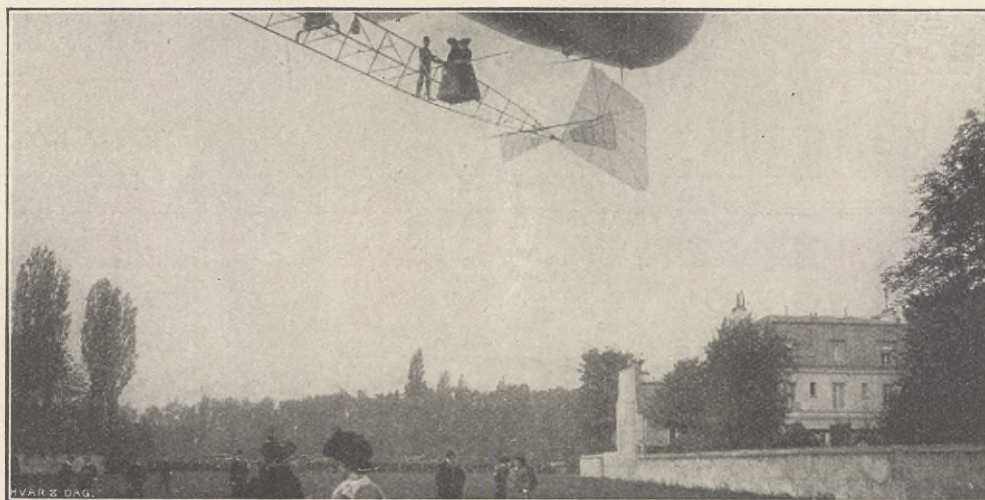
Vår öfre bild är tagen efter besöket å Marie-Antoinettes' lilla slott "Trianon", därvid den olyckliga drottningens öde lär funnit djupt uttryckt deltagande hos den unga italienska furstinnan. Hon föres af Presidenten Loubet, hvars maka synes med konungen å trappan. Den nedre bilden är tagen under jakten å Rambouillet och återger porträtt af de tvänne statscheferna.

VERSAILLE DAG.

GODA VÄNNER OCH TROGNA GRANNAR.

SANTOS DUMONT'S SENASTE UPPSTIGNING.

VERSAILLE DAG.

Efter fotografi.

Den 19 okt. uppsteg den kände aeronauten med en ofantlig, ny ballong (Nr 10) vid Neuilly, åtföljd af tvänne unga amerikanskor.

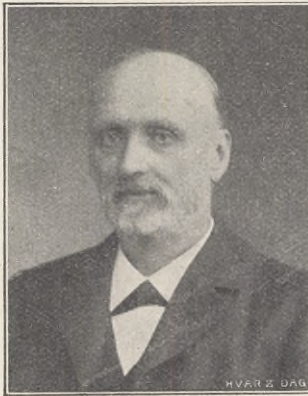
Kliché: Kem. A.-R. Bonat Sulforsvarre Sköm—Gbg

EN MÄRKLIG SVENSK UPPFINNINGSS 45-ÅRS JUBILEUM.

På uppfinningarnes område kan Sverige ju framvisa många stora namn, hvilka bidragit till att göra fosterlandet känt och berömt i den stora vida världen. Ett sådant är Gustaf Zander — namnet på den store vetenskapsman och mekaniska snille, som uppfunnit mekaniska gymnastikapparater, hvilka varit och äro till stor nytta för ett ofantligt stort antal sjuklingar världen rundt. Ty Zanderinstitutet existera numera icke blott på tjogetals ställen i Europa, utan äfven i Amerika, Afrika o. s. v. Ja, till och med på de stora tyska ångarne "Prinzessin Victoria Luise", — hvilken i somras besökte Stockholm — "Blücher" och "Moltke" finnas Zanders gymnastikapparater.

Jonas Gustaf Vilhelm Zander är född i Stockholm den 29 mars 1835, blef student i Uppsala 1855, med. kand. 1860, med lic. 1864 och med. hedersdoktor 1877. Han utnämndes 1880 till docent i medicinsk gymnastik vid Karolinska institutet. Redan 1858 kom Z. på idén att begagna maskiner för åstadkommande af den muskelöfning, som är det väsentliga i all gymnastik. "Uppgiften var den",

— har Z. själf skrivit — "att söka konstruera skilda mekaniska apparater, som satte endast vissa muskelgrupper i verksamhet, under det de andra hvilade, att förse apparaterna med en motvikt, hvilken efter behag kunde ökas eller minskas, motsvarande det motstånd gymnastens hand förlänar, samt att mode-

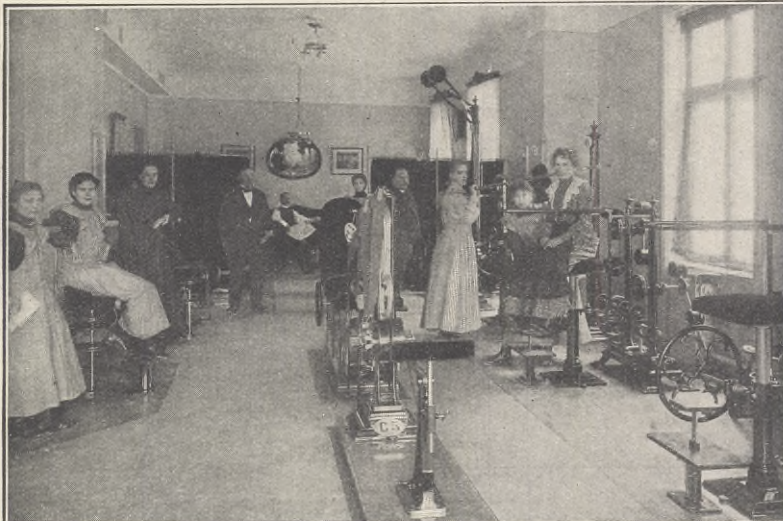

Dr: G. ZANDER.
Medico-mekaniska gymnastikens skapare.

rera detta motstånd, så att det motsvarade de lagar, enligt hvilka muskelkraften arbetar". År 1862 började Z. systematiskt planlägga och utföra sin gymnastikapparelj, och fastän han då hade blott en bysmed och snickare till hjälp, lyckades han likväl ganska bra. Men så hade han också ett utmärkt matematiskt hufvud. Och så kunde han 1865 i Stockholm öppna sitt medico-mekaniska institut med 27 olika apparater, ett antal som numera är fördubbladt. För närvarande är institutet, sedan de båda institut, som funnits i Stockholm, vid Malmstorgsgatan och Sturegatan, förenats till ett enda, inrymdt i nya präktiga lokaler i en storartad byggnad vid Birger Jarlsgatan, där, utom dr: Gustaf Zander själf, den främstående specialisten på balneologien och sjukgymnastikens område dr: Alfred Levertin, badintendenten i Strömstad dr: A. Berg-hel samt dr: Zanders äldste son, den begåfvade unge läkaren dr: Emil Zander — hvilken förestår det nya sanatoriet på Saltsjöbaden — äro sysselsatta.

Zanderska gymnastikmetoden kan i år, såsom framgår af ofvanstående, firas ett 45-årsjubileum. Uppfinnaren, den an-pråkslöse och tillbakadragne Gustaf Zander, har under årens lopp rönt åtskilliga utmärkelser. 1893 erhöi han Sv. Läkaresällskapets halfsekelmedalj i guld, och han är vidare riddare af nordstjerneorden samt ledamot af vetenskapsakademien. Men han sätter säkert största värdet på det nyttiga han uträttat.

Dr: ALFRED LEVERTIN.

Doktorerna
A. BERGHEL. E. ZANDER.

INTERIÖRER AF ETT MEDICO-MEKANISKT INSTITUT.

H. S. Dea STOCKHOLMSFOTOGRAF.

KAWIN NESESHIN.
VERKLIGHETSBLIDER FRAN CANADA.
För HVAR 8 DAG af Allen Macklin.

Forts. fr. föreg n:r.

Ändtligen hade den långa, kvalfulla natten nått sitt slut. Solen gick upp — dimmorna skingrades och till slut hörde han — halft i dvala — åromas taktfasta slag bortom udden.

Kamraten kom med sin tungt lastade kanot, och ett par timmar senare låg Malm bäddad i filter och mjuka furukvistar, färdig att föras till staden.

Det var en lång färd, mellan otaliga holmar och dystra, furuklädda stränder, innan målet nåddes — den lilla staden Rat Portage med dess lilla Jubilee-lasarett på sin grönskande kulle, prydligt, fint och putsadt som en sommarvilla, där aldrig sorg och smärta och lidande funnit en plats.

Här mottogs den nye patienten — den jättelike, solbrynte svensken med de goda ögonen och det svåra hugget i foten — med öfverflödande välvilja, deltagande och intresse. Sköterskorna togo honom om hand och behandlade honom som ett stort barn. Milda ögon sågo vänligt på honom, mjuka, skickliga kvinnohänder klädde af honom, badade och tvättade honom och bäddade ned honom i den rena, inbjudande, om och hårda sängen. Det låg något rörande i själfva hans storlek och styrka, parad med hans hjälplöshet och den förvånade, anspråkslösa tacksamhet hvarmed han mottog deras minsta omsorger, som oemotståndligt vädjade till allas hjärtan och stämde dem mildt emot honom. Bakom de djärfva, af vind och väder, sorger och bekymmer, färade dragen, skyttade ett barns skygga, kärleksbehöfvande själ, och de allvarliga ögonen sågo sig stilla omkring med det rörande uttryck som endast de människor få, hvilka vant sig att hvarken hoppas eller fordra något af lifvet, men med tacksam glädje mottaga hvarje solglimt som faller på deras väg, som en oväntad och öfverraskande gåfva.

Nu låg han där i den lilla hvita bädden, så mycket för kort för hans resliga gestalt att särskilda anordningar måst vidtagas för att den sjuka foten skulle få den hvila den behöfde. Han hade fått sin plats vid fönstret och så fort han öppnade ögonen låg det mäktiga, brusande fallet, de mörka skogbeklädda höjderna där bakom och den lugna viken med dess långa, rankiga flottbro framför honom som en stor tafla, den han aldrig tröttnade att betrakta. Vände han blicken åt andra sidan, såg han den långa, ljusa lasarettssalen med dess perspektiv af hvita bäddar, af hvilka för ögonblicket blott ett fåtal voro upptagna. Han låg där så stilla, nöjd, försänt i ett slags domning af oändligt välbehag. Allt andades frid och välvilja — allt var så ljuft, så stilla, lugnt och godt. De jäktande tankarne hade fått ro, de pinande minnena lagt sig till hvila — åtminstone för stunden. Den kroppsliga svagheten bredde sig som en välgörande slöja öfver såväl det förflutna som det kommande; han ledde endast i ögonblicket.

Till hans särskilda vårdarinna hade utsetts en liten sjuksköterskelev, som ännu endast kort tid vistats på lasarettet — syster Jane, en späd, bleklad varelse med allvarliga ögon. Malm låg tyst och iakttog henne med uppmärksam och välvilligt intresse. Hvad hade väl fört detta barn hit — hvad hade förmått henne att välja sjuksköterskans allvarliga, mödosamma kall? — Hjärtat, naturligtvis — det är ju alltid hjärtat, ehuru det talar så många olika språk. Längtan att vara nyttig, ett hjälpa, att få bereda glädje åt någon — eller kanske — sorgen öfver att ej få vara till glädje just för den man helst ville — hvem kunde veta det? —

Hon var icke vacker — långt därifrån. En liten mager, spenslig, kantig gestalt, vittnande om för-

sakelser och tidig öfveransträngning; ett blekt, alldagligt ansikte med oregelbundna, osköna drag. Intet af ungdomens rosiga friskhet och trotsiga lefnadslust. Men ögonen — de stora bruna ögonen — voro vackra. De talade om så mycket för hvilket läpparne ej kunde finna ord; genom dem blickade — så föreföll det honom — en varm, hängifven, älskande liten kvinnosjäl ut i världen, skrämmd och undrande öfver att finna sig så ensam där, och dock ödmjuk finnande sig i sitt öde och öfvertygad att det ej kunde vara annorlunda, — att hon ej ägde rätt att vänta eller fordra mer.

Hon var en smula tafatt, en smula opraktisk, det märkte han snart. Men hur ifrig att lära — hur outtröttlig att hjälpa! — Hur oändligt många steg togo ej de där små fötterna under dagens lopp — hur lätt, hur villigt rörde de sig icke! — Hur ödmjuk och förkrossad bad hon icke om förlåtelse då hon gjort sig skyldig till någon glömska, någon uraktlåtenhet — hur ansträngde hon sig icke för att godtgöra sitt fell —

Hon hade många hårda lärospån att genomgå, stackars liten, många besvärliga läxor att inhämta, mången hård strid att utkämpa mot kvinnlig skygghet och blygsamhet, skälfvande nerver och naturlig rädsla för åsynen af smärta och lidande. Malm led mer än hon, då hon måste vara de andra systerarna behjälpliga att blotta de stora manliga kropparne eller biträda vid plågsamma operationer. Allt detta var så ovant för henne! — han såg hur blodet steg upp i hennes kinder — han såg dem också blekna och ögonen vidgas och stelna vid mången fasans syn, som lämnade de äldre och erfarnare fullkomligt oberörda. Äfven för lilla Jane kulle väl en dag komma då hon hunnit tillräckligt långt för att icke blekna och skälfva vid åsynen af andras lidande — men ännu hade hon långt dit, stackars lilla barn! —

Då hans tur kom att förbindas, stod hon så trofast vid sängfoten och höll så stadigt i benet, medan läkaren gräfde och skar i det fula, gapande elakartade såret. Men han kände hur hon larrade och märkte huru tår efter tår gled utför de små, bleka kinderna; hon såg så deltagande, så medlidamt på honom hvarje gång han ej kunde återhålla en sprittning af smärta — det föreföll honom nästan som om de små magra händerna utstrålat ett magnetiskt inflytande och förtagit plågornas skarpaste udd.

Så småningom blefvo de de bästa vänner. Hon anförtrorde honom hela sin lilla lefnadssaga — enkel och kort, men gripande i sin alldaglighet: historien om en fattig, glädjelös ungdom, utan kärlek, utan solsken eller omvårdnad och om ett ensamt litet hjärta, hvars ömhet och hängifvenhet ingen frågat efter eller velat mottaga. Den historien var snart berättad; den erbjöd inga spännande konflikter, inga tragiska problem, mer än det lilla hjärtats egen skygga, halft outtalade fråga till lifvet, hvarför det egentligen skapats med ett sådant öfverflöd af värme, af längtan och god vilja, för hvilken ingen på jorden tyckte äga någon användning? —

Han å sin sida var kanske icke fullt så öppen-hjärtig mot henne. Men han sade tillräckligt för att hon skulle förstå att också han — den store, kraftige, ståtliga mannen — visste hvad hjärtats ensamhet och själens otillfredsställda längtan efter kärlek vill säga. Hon drogs därigenom till honom ännu fastare, ej blott genom tacksamhetens och förtroendet, utan genom medlidandets och det oändliga deltagandets band.

Han skämtade så smått och godmodigt öfver hennes tankspriddhet, hennes tafatthet och de tusen löjliga missöden hvarför hon därigenom utsattes. Hon måste lära sig att ha tankarna bättre med sig, lilla syster Jane! — om hon någonsin skulle bli en duglig sjuksköterska. Han talade, varnade och förmanade som en far — och hon log och grät, rodnade och bleknade af glädje och förlägenhet, lofvade bot och bättring och lärde sig själf skratta så godt åt sin egen fubblighet.

Som nu den dagen då hon — upptagen af att lyssna till hans skildring af den svenska julen, sådan den firats i hans barndomshem, alltifrån den strålände Lucia med kaffebrickan till granen och ljusen och kärften åt småfåglaorna och — mest förtrollande och sagolikt af allt! — färden till julottan i stjärnignistrande morgonstund vid flammände bloss och muntert klingande bjällror — då hon, upptagen af allt detta härliga, så omsorgsfullt och efter alla konstens regler, med uppjudande af all sin nylörvärfvade skicklighet, stod där och förband — icke hans sårade, men hans friska fot, utan att märka det förrän hans goda, humoristiska leende och trygga »tack, kära barn — nu ta vi den andra med!» gjorde henne uppmärksam på det oerhörda hvar till hon gjort sig skyldig!

Så hon skämdes! —

Eller den där andra gången — skulle hon väl någonsin glömma det? — hennes kinder brände ännu af blygsel hvar gång hon mindes det — då han berättat om midsommardansen kring blåklintklädd majstång i den ljusa, doftande svenska sommarnatten — om hvilklädda herrgårdströknar och muntra studenter, som svängde om med godsets drängar och pigor till fiolens toner — och hon — dumma, fubbliga, tankspridda Jane — drömmande om allt detta, stuckit sin lilla silfverklocka i munnen på honom och själf stått med febertermometern i hand, andaktsfullt räknande graderna för att mäta hans temperatur! — Tänk bara om detta händt med någon annan! — men han var ju så god och snäll och överseende, hennes store, gode, svenske jätte. Han bara låg och tittade på henne med leende, skånska ögon — deras uttryck gjorde henne alltmer förbryllad — till dess hon plötsligt besinnade sig och med ett utrop af skräck och blygsel slog händerna för ansiktet! —

Ja, sådana minnen hade de många gemensamt, — hemligheter, som han, faderligt förmanande, dock med skyddande ömhet bevarade för alla andra så att hon ej skulle få obehag af dem, på samma gång som han drog försorg om att läxan ej skulle gå förlorad för henne.

Så gingo dagarna — lugna, ljusa, enformiga dagar, för Axel Malm, trots allt kroppsligt lidande — ty såret var djupt och elakartadt och ville ej läkas efter konstens regler och doktorsns önskan — fulla af frid och glädje och trefnad, sådana han ej på årtal smakat. Det lilla sjukhuset blef ett hem för honom och alla dess innevägnare en enda stor familj. Det var en underlig och brokig samling som befolkade salarna. Stormdrifna existenser från östan och västan, genom underliga, ofta oerhörda öden och äfventyr slutligen strandade i denna stilla bukt. Här voro utvandrare, tillhörande de mest skilda samhällsklasser, från de högsta till de lägsta — lycksockare, som endast funnit olyckan på sin stig — djärfva jägare, trappers, voyagerer och prospektare i de stora bolagens tjänst — äfventyrare af alla slag. Om de drömmar, som befolkade dessa hjärnor, kunnat taga form, framträda i synlig gestalt under nattens lugna, hemlighetsfulla timmar — hvilken vild, svindlande, mångfärgad, vanvettig ringdans skulle det

icke blifvit genom de tysta salarna! — Malm låg ofta och tänkte därpå då smärtorna i foten hindrade honom från att sova.

Sängen närmast hans upptogs af en liten skinn-torr, läderbrun, underlig gubbe — en skotte, vid namn Mac Dougall, född på ön Isla, men canadensare sedan ett halft århundrade och med en mer än vanligt skiftande lifserfarenhet bakom sig. Han hade försökt allt, varit med om allt — deltagit i inbördeskriget mellan Nord- och Sydstaterna, följt Greeleyexpeditionen utefter ishafskusten för att söka Franklins spår, varit anställd som voyager och trapper i Hudson-Bay-bolagets tjänst samt »arbetat» för egen räkning som skalpjägare under indianutrotningskriget. Nu låg han här med båda fötterna bortfrusna och i trots af — eller kanske snarare till följd af — alla de ofelbara idiankurer hvarmed han själf på egen hand sökt stäffa det onda, grep kallbrändan allt mer omkring sig och läkaren måste plocka bort bit för bit af de illa medfarna lemmarna. Detta, liksom utsikten att blifva krympling för lifvet, tycktes dock på det hela bekymra den gamle vida mindre, än tanken på hans högsta jordiska skatt — den väldiga säck, full med torkade indianskalper, hvilka han ej hunnit »realisera» innan den af regeringen fastställda två-dollarpremiern på dylika troféer upphäfdes, men som han icke dess mindre bevarade som ett dyrbart minne. Nu lägo de där hemma utan vård och tillsyn och det var fara värdt att malen för illa med den, då han ej kunde vädra och sköta dem som vanligt! — Med Malm, som aldrig tröttnade att lyssna till hans äfventyrliga historier, talade han ofta om detta bekymmer och denne sökte trösta honom efter bästa förmåga — inom sig undrande öfver de många skiftande former som människornas pröfnings kunna ikläda sig och den oändliga svårigheten för äfven det mest medlidsamma hjärta att fullt uppskatta tyngden af de bördor som trycka ett annat.

Men de fredens dagar då man på det lilla sjukhuset ej hade annat att göra än berättat sagor och utbyta lifserfarenheter, voro räknade. Allvarigare tider stundade. En häftig, elakartad epidemi utbröt i staden och dess härjningar spred sig allt vidare. Patient efter patient fördes till lasarettet, och ehuru dödsfallen följde hvarandra allt tätare, voro salarne inom kort öfverfyllda. Säng stod vid säng och de jäktade, öfveransträngda sköterskorna kunde blott med svårighet motsvara alla de kraf som ställdes på deras krafter under den oafätliga kamp mot sjukdom och död, som fyllde dagar och nätter. Under dessa förhållanden var det icke möjligt att uppehålla sjukhusets vanliga, stränga ordning. Disciplinens band slappades och i den förtviflade striden kämpade en hvar på egen hand, så långt krafter och förmåga räckte till.

Malm hade nu kommit så långt att han fått tulstånd att sitta uppe med det sjuka benet utsträckt på en stol, eller i nödfall taga några linkande steg, stödd på den kraftiga käpp som syster Jane skaffat honom. Läkaren hade på det bestämdaste förbjudit honom att försöka mer än detta samt allvarligt varnat för följderna af öfveransträngning. Men hvem kunde väl tänka på sådant nu! Han själf minst af alla. Här kräddes hjälp på alla håll; här fordrades villiga händer, starka armar och kärleksfulla hjärtan, så många som möjligt; här var han på sin plats och kunde göra nytta. Han tog det själf så naturligt att alla andra så småningom gjorde så med. Den länge, solbrände svensken med de vänliga ögonen, det soliga leendet, det okuffliga goda lynnet och de stora, kraftiga, af hårdt arbete valkade händerna, som dock kunde vara så lätta och ömma och skickliga när så behöfdes, intog alltmer

en plats som ej kunnat fyllas af någon annan. Man vandte sig att lita på honom och tvekade ej att i största utsträckning begagna sig af den aldrig tröttnande beredvillighet hvarmed han ställde sig i allas tjänst. Själve doktorn, som snart under grufarbetarens grofva dräkt igenkände den bildade och intelligente mannen, glömde nästan i den feberaktiga spänning hvori han ständigt befann sig, att denne man, som för honom blifvit ett ovärderligt biträde och som han skämtsamt kallade sin underläkare, i själva verket ännu var hans patient och att de mödor, för hvilka han utsatte sig, för honom själf kunde medföra de ödesdigraste följder.

För Malm själf var detta kanske den lyckligaste tid han upplefvat allt sedan barnaåren. Här kände

offrande kvinna, hvars alla krafter samlade sig kring det enda målet — att till det yttersta fylla den uppgift som blifvit henne förelagd. Han kände sig lycklig öfver att få dela arbetet med henne och få taga sin del af henne bördor.

För henne var han en hjälte — ja, nästan mer än så; ett högre väsen, i hvilket allt det högsta och bästa, vackraste och ädlaste hvarom hon kunnat drömma i himmel eller på jord, tycktes henne förkroppsligadt. Just så — fulla af styrka och mildhet, godhet och allvar — tänkte hon sig änglarna — de starka hjältar, hvilka såsom ljungelden, förfärande och tillbedjansvärda på en gång, ila att utföra Herren Guds befallningar och anföra himmelns härskaror i kampen mot all världens synd och ond-

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.
STOCKHOLM.

H. 8 D:s GÖTEBORGSFOTOGRAF.
GÖTEBORG.

Foto. Rangstätt, Helsingborg.
HELSINGBORG.

Spårvägsstolparne till den elektriska driften i Stockholm, hvilka för en tid sedan börjat uppsättas, ha blifvit föremål för olika omdömen i tidningarne. Man anser sålunda på somliga håll, att deras dimensioner äro alltför vidlyftiga. Vi återgifva här en s. k. normalstolpe, hvilket slag af stolpar kommer att få plats på de flesta ställen i hufvudstaden. Till jämförelse visa vi dylika stolpar från de andra svenska städer, där elektrisk spårvägsdrift finnes.

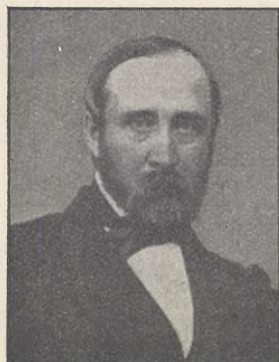
han sig nyttig och nödvändig; kunde hjälpa, trösta, lindra plågor, sprida en smula glädje, och — framför allt — lätta några af de allför tryckande bördorna för dessa kära små kvinnor, som varit så goda mot honom. Öfverallt var han till hands, — ingen möda, ingen ansträngning var honom för stor. Här fanns ej tid att drömma eller grubbla vare sig öfver det förflutna eller det kommande; dagen och natten räckte ej till för de plikter som togo alla tankar och krafter i anspråk; det närvarande var nog och i det närvarande kände han sig lycklig.

Jane och han kommo hvarandra, som naturligt var, allt närmare under dessa pröfnings dagar. Med öm glädje och rörelse, halft faderlig, halft broderlig, iakttog han henne dag efter dag och lade märke till huru väl hon bestod det eldprof hon hade att genomgå. Nu var all tafatthet, all osäkerhet försvunnen, all barnslig svaghet och pjåkighet bortlagd, som om den aldrig funnits. Det föreföll honom som om den lilla späda, barnsliga varelsen för hvarje dag allt mera växte och utvecklade sig till hjältninna — till en stark, god, ädel och upp-

ska, lidande och elände. I tysthet döpte hon honom till »S:t Georg». Hennes kännedom om helgonens historia var ytterst begränsad, då hon fått sin uppfostran i en af Ny-Englands mest ultra-protestantiska folkskolor, där allt sådant aktades för en styggelse. Men hon hade af en tillfällighet en gång kommit att besöka ett katolskt kapell, och hvad hon där fått erfaras — ljusen, blommorna rökelsedoften, den härliga musiken, den underbara, betagande stämningen — hade gjort ett outplånligt intryck på hennes lilla svärmiska, skönhetsörstande själ. Hon bevarade det som en möjligen syndig, men hänförande hemlighet, på djupet af sitt hjärta.

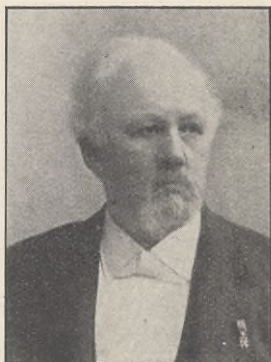
Där, öfver altaret, hade hon också sett en tafra — så godt som den första hon någonsin skådat — och den väninna som fört henne dit hade sagt henne att den föreställde den helige Georg — en mäktig, ridderlig gestalt, med segerns majestät i blick och uttryck och svärdet hvilande på den underkufvade drakens hufvud. Hon tyckte sig finna en omisskännlig likhet mellan honom och hennes store svenske vän. Namnet passade honom — och i sina tankar

(Forts. std. 80).

M. J. LILLIEHÖÖK.

l^r Godsägaren, f. d. löjtnanten vid Värmlands Fältjägarekår, innehafvaren af fideikommissägendomen Skönnebol i Värmland Malcolm Julius Lilliehöök fyllde den 7 okt. 75 år.

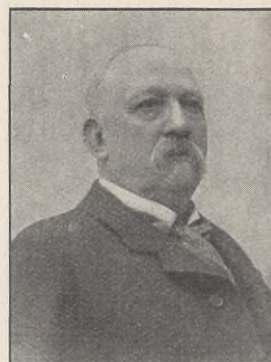
ADOLF STACKELBERG.

70 år fyllde den 8 okt. greve Fritz Axel Adolf Wilhelm Louis Stackelberg, f. d. major i armén och ryttmästare vid Smålands husarregemente. S., sin ätts hufvudman, är öfverkontrollör vid brännvinstillverkningen i riket.

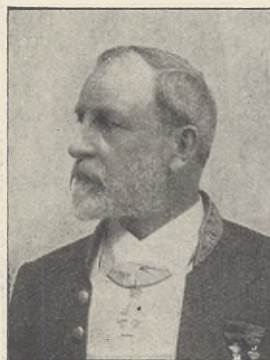
ROBERT RICHTER.

Landssekreteraren i Örebro län Robert Richter fyllde den 14 okt. 65 år. R. beträdde 62, efter aflagda examina, den juridiska banan, och har alltsedan 68, då han utnämndes till vice häradshöfding, tjänstgjort vid landsstaten i Örebro län.

J. O. P. NORDSTROM.

Förste stadsläkaren doktor Johan Olof Petter Nordström i Halmstad fyllde den 27 oktober 65 år. Sedan flere år ordförande i Halmstads stadsfullmäktige, är N. vida bekant som kynologiskt intresserad.

HUGO NATHHORST.

Bandirektören vid tredje distriktet, major Hugo Nathhorst i Malmö har med sistlidne månads utgång beviljats afsked efter 47 års framgångsrik verksamhet vid Statens järnvägar, föregångn af 4 år vid enskilda järnvägar.

C. R. MARTIN.

Professorn i pastoralteologi vid Uppsala universitet, teol. och fil. d:rn kyrkoherden i Gamla Uppsala Carl Roland Martin fyllde den 17 okt. 60 år. M. är sedan 85 rektor vid Uppsala högre elementarläroverk för flickor.

C. B. HASSELROT.

Häradshöfdingen i Ölands domsaga Carl Birger Hasselrot, den framstående riksdagsmannen och ansedde ordföranden i Lagutskottet fyllde den 5 okt. 61 år.

C. A. LAGERGREN.

Kyrkoherden i Regna Carl August Lagergren fyllde den 23 okt. 60 år. Student i Uppsala 63, teor. teol. ex. 66, prakt. teol. ex. 67, pastoralet. 72, blef L. komminister i Vårdnäs 72 samt kyrkoherde i Regna 77.

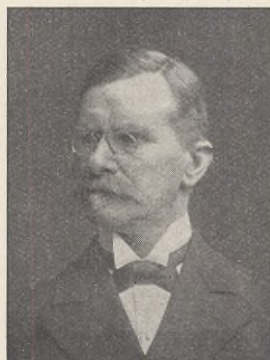
J. EKBERG.

60 år fyllde den 17 okt. kyrkoherden i Kyrkefalla, Skara stift, Johan Ekberg. Komminister i Hössna 72, i Hofva 80, blef han 84 kyrkoherde i Åsted och 96 i Kyrkefalla.

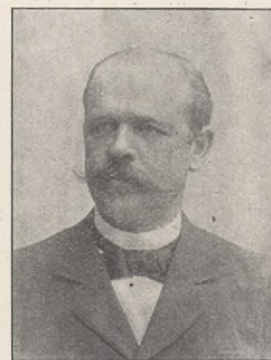
R. O. GYLLENRAM.

Majoren vid Kungl. Västgöta regemente Rudolf Oscarson Gyllenram fyllde den 17 okt. 50 år. G. är gymnastiklärare vid Sköfde allmänna läroverk.

HUGO SEGERDAHL.

Led. af Riksd. andra kammare, stadsnotarien auditören Hugo Alexander Segerdahl i Göteborg, fyllde den 19 okt. 50 år. Synnerligen anlitad i allmänna uppdrag har S. gjort sig bemärkt äfven inom Riksdagen.

F. E. OLSON.

Disponenten vid Aktiebolaget J. A. Pripp & Sons stora bryggerier i Göteborg Frans Edward Olson fyllde den 15 oktober 50 år.

PORTRÄTTGALLERI

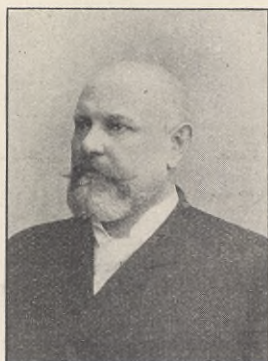
EBBA GUSTAVA RAMSAY.

Den 1 okt. fyllde fru Ebba Ramsay 75 år. Fru R., utgången ur ett Göteborgs hem, byttade redan 72 till Wilhelmsro vid Jönköping, anlade det skolhem för vanföra barn hvilket nu är en mönsteranstalt. Med kraft och förmåga har den uppfostrande kvinnan spridit intresse för vården af vanföra och epileptiska medmänniskor.

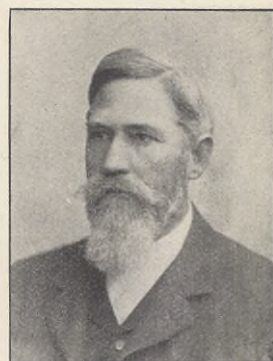
WILHELMINA STRANDBERG.

Fru Wilhelmina Strandberg, född Söhrling, har efter en lång verksamhet vid K. teatern dragit sig tillbaka. Hon stud. 62-65 vid konservatoriet samt var elev af I. Berg och F. Stenhammar. Debuterade på operan 67 och erhöil följande år engagemang samt har där utfört ett stort antal sångpartier

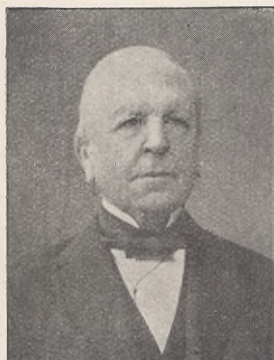
C. R. C. C. von ESSEN.

Trafikchefen, ban- och maskiningeniören vid Malmö-Kontinentens, Malmö-Tomeilla, Malmö-Trelleborgs och Trelleborg-Rydsgräds järnvägar Clés Reinhold Carl Casimir von Essen fyllde den 21 okt. 55 år. Led. i styrelsen för flera olika järnvägar samt dir. för Ensk. Järnv. Pensionskassa.

C. A. SÖDERLUND.

60 år fyllde den 22 okt. den bekante kommunalman, ingeniören C. A. Söderlund i Stockholm. S. byggde under åren 65-79 järnverk och andra inrättningar. Sedan 88 led. af stadsfullmäktige i Stockholm. Förut rev. för drätselnämnden, ordf. för Stockholms Fastighetsägareförening m. m.

L. L. FRIES. †

Den 15 okt. afled i Stockholm f. d. expeditionsskriveren i försvarsdepartementet Lars Ludvig Fries nära 89 år gammal. Musikaliskt begåfvad, var F. ledamot af Musikaliska akademien.

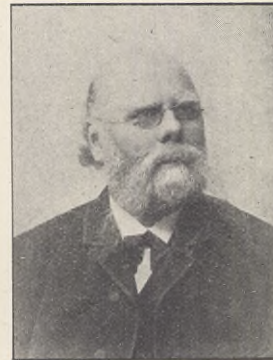
A. R. WALLGREN. †

Den 15 okt. afled i Stockholm, K. holskräddaren Adolf Reinhold Wallgren i en ålder af 77 år. Medlem af borgerskapets 50 åldste.

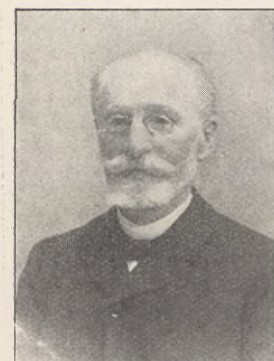
C. O. SÄFVENBERG. †

Å egenöden Flottskär i Hällnäs afled den 8 okt. f. d. bruksförvaltaren Carl Otto Säfvenberg. Kommunalt intresserad var S. förvaltare på Karmansbo. Belönad med Patriotiska sällskapets stora guldmedalj.

N. B. WALLÉN. †

Den 14 okt. afled i Uppsala apotekaren Nils Bernhard Wallén, född 32. W. aflade apotekarexamen i Stockholm 57 samt innehade sedan 59 apoteket i Lenhofda samt sedan 84 apoteket i Skara.

O. CH. AHLSTRÖM. †

Borgmästaren i Malmö Olof Christian Ahlström, afled den 20 okt. Född 33, v. häradsb. 59, kamrerare vid Malmö drätselk. 63-68, dess sekr. och ombudsman 63-76, 75 magistratssekr. och notarius publicus samt 76 borgmästare. Led. af Andra kammaren 73-75 och 85-90.

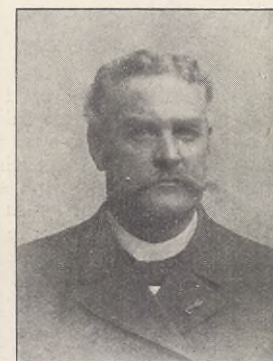
A. E. ALEXANDERSSON. †

F. d. lokomotivförföraren A. E. Alexandersson afled i Falköping den 12 okt. 68 år gammal. 58 anställd vid Statens järnvägar och vid afskedet 97 guldmaljerad. Flera år led. af stadfullm. samt innehade A. flere andra kommunala uppdrag.

J. A. W. LIND. †

Den 17 okt. afled i Stockholm innehafvaren af den bekante klockgjuterifirman Joh. A. Beckman & Komp., fabrikör J. A. Wilhelm Lind, född 37. Redan 70 blef L. delägare i affären och 73 ensam innehafvare därät.

C. E. O. F. CRONHIELM. †

F. kaptenen i flottan, greve Carl Emil Otto Fredrik Cronhielm afled nyligen i Stockholm, 65 år gammal. Löjtnant vid flottan 73, kapt. 76, överflyttades C. 81 till den permanenta reservstaten samt beviljades 93 afsked.

(Forts. fr. sid. 77)

nämnde hon honom alltid så, då hon såg honom så trofast och outtröttlig, så stark och modig i kampen mot alla sjukdomens och lidandets vidunder, utan tanke på de faror hvarför han själf utsatte sig. Hon visste bättre än någon huru stora dessa faror voro. Hon visste att det långt ifrån läkta såret alltjämt förvärrades till följde af de ansträngningar för hvilka han alltjämt utsatt sig; hon visste, fast ingen annan hade tid att lägga märke därtill, att svullnaden alltjämt tilltog, att inflammationen spred sig och att det djupa, breda hålet alltmer antog en olycksbådande färg samt ofta vållade honom oerhörda smärtor. Hon såg, som ingen annan, huru de kraftiga dragen stundom ofrivilligt förvredos, huru läpparne sammanprätsades under de långa mustaschern, huru han kunde rycka till yid obetydligaste vidrörande; hon förstod hvad allt detta innebar och det fyllde hennes hjärta med ångest. Hon hade sagt honom det — bedt och varnat och tigt att han skulle skona sig — men han var döf och otillgänglig för alla föreställningar, och i själfva verket förstod hon detta så väl. Sådan som han var och sådana som förhållandena voro, kunde han i själfva verket icke tänka på sig själf. Allt hvad hon kunde göra var att med outtröttlig omsorg tvätta, sköta och förbinda detta ohyggliga sår, som tärde på hans styrka och lifskraft. Hon gjorde det om nätterna, då hon ändå skulle vaka; någon annan tid fanns ej därtill och icke ens då var det alltid möjligt att göra det så väl och omsorgsfullt som det borde göras. Men han bara log åt hennes bekymmer — slog bort allt med ett skämt och började i stället tala om hennes blekhet, om de mörka ringarne kring hennes ögon — — hon var ju ett sådant litet ömtåligt kräk, stackars lilla syster Jane — dugde egentligen icke till sjuksköterska! Hon måste verkligen lägga sig på hans bädd för att hvila några ögonblick, medan han vakade i hennes ställe. Han var ju stark som en häst, och skulle i alla fall ej kunnat sofva om han velat försöka — — tack vare den snälla foten, som så väl förstod att hålla honom vaken — det visste hon jul — Och motvilligt, tvungen af den oemotståndliga makt som hans starka vilja utöfvade på henne, gaf hon efter. Hon var ju verkligen så dödstrött — ögonen föllo tillsammans och alla lemmarne värkte — det skulle kännas godt att få sträcka ut sig — bara några minuter! — Han lofvade att punktligt väcka henne — — —

Snart sof hon lugnt och tryggt, under det att den allvarlige svenske jätten vakade öfver hennes slummer och tyst och snabbt — det var förunderligt hur tyst och snabbt han kunde röra sig under sådana förhållanden, i trots af den sårade foten — skyndade till hvarje bädd dit ett stönande, otåligt: »Nurse! — nurse!» kallade honom i hennes säll för att lugna och trösta, räcka ett glas vatten eller vända kudden under ett febersjukt, brännande hufvud. Så satt han där åter på sin plats, lät blicken hvila på den lilla magra, spåda gestalten, det lilla bleka, färdade ansiktet och tänkte därvid många tankar — vackra, ömma, goda tankar, sådana en far kunnat tänka vid sitt barns bädd, tankar som ej skulle kunnat störa hennes ro eller grumla hennes sinne om hon läst dem i drömmen.

* * *

Så satt han där åter en natt — en minnesvärd natt i slutet af hösten. Dagen hade varit nästan

tryckande varm — indiansommarens eljest så rena, friska luft hade känts onaturligt kvalmig och alla fönstren i den stora sjukhussalen stodo vidöppna för att om möjligt insläppa en smula svalka. Det låg bestämdt åska i luften — — Var det därför han kände sig så beklämd, så djupt, så hemlighetsfullt upprörd i sitt innersta? Var det detta som verkade som smygande feber i hans blod och kom hans hjärta att klappa så hårdt och tungt, som stora ödesdigra hammarslag i bröstet? —

Kanske — det gjorde nog sitt till, ty han var ytterst känslig för dylika inflytanden — men det var dock något annat, något mera än detta. Han visste det, var för ärlig och sann för att icke erkänna det. Uch i dessa tysta nattens timmar höll han rättgång med sig själf — ställde sitt innersta öppet inför samvetets domstol och kallade tankar och minnen till anklagelse och försvar, som man endast gör i lifvets stora afgörande stunder.

Något hade föregått mellan honom och syster Jane — något, han visste knappast själf hvad, men kände att det varit tillräckligt för att med ens och oåterkalleligt förändra deras inbördes ställning till hvarandra. Ord hade växlats, blickar utbytts af det slag som lämna spår för lifvet. Det var på detta som han nu satt och tänkte.

(Forts.)

© Hans Holmström

Kilich: Bengt Sjöforsparre.

JÄTTE-ELEFANT, TILLHÖRIG CIRKUS BUSCH, DRÄSERAD TILL AUTOMOBILIST.